

WCAG 2 onderzoek
www.nunspeet.nl
Niveau AA

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Onderzoeksresultaat	3
Principe 1: Waarneembaar	4
Richtlijn 1.1: Tekstalternatieven.....	4
Richtlijn 1.2: Op tijd gebaseerde media	5
Richtlijn 1.3: Aanpasbaar	10
Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar	16
Principe 2: Bedienbaar	27
Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijke	27
Richtlijn 2.2: Genoeg tijd	30
Richtlijn 2.3: Toevallen.....	32
Richtlijn 2.4: Navigeerbaar.....	32
Richtlijn 2.5: Inputmodaliteiten.....	39
Principe 3: Begrijpelijk	44
Richtlijn 3.1: Leesbaar	44
Richtlijn 3.2: Voorspelbaar	45
Richtlijn 3.3: Assistentie bij invoer	48
Principe 4: Robuust	53
Richtlijn 4.1: Compatibel	53
Onderzoeksgegevens	59
Scope van het onderzoek	59
Evaluatiemethode	59
Toegepaste norm	59
Gebruikte technieken	60
Basisniveau van toegankelijkheidsondersteuning	60
User Agents	60
Pagina's in de steekproef van het onderzoek.....	60

Inleiding

Het toegankelijkheidsonderzoek naar www.nunspeet.nl is afgerond op 2 april 2020. Dit onderzoek laat zien in hoeverre deze op dit moment voldoet aan de internationaal geaccepteerde toegankelijkheidsrichtlijnen (WCAG 2.1). In de managementsamenvatting treft u een terugkoppeling aan van de hoofdzaken uit het onderzoek en de mogelijke vervolgstappen op basis hiervan.

WCAG staat voor Web Content Accessibility Guidelines. Dit zijn de internationale richtlijnen voor toegankelijkheid van webcontent. De richtlijnen zijn opgedeeld in vier principes (Waarneembaar, Bedienbaar, Begrijpelijk en Robuust). Elke richtlijn is vervolgens opgedeeld in één of meerdere meetbare succescriteria. Omdat WCAG techniek-onafhankelijk is opgesteld, kan hiermee de toegankelijkheid van alle content op het web worden gemeten.

De beschrijving van enkele succescriteria zijn in dit rapport ingekort. Volledige beschrijvingen zijn te vinden in de [WCAG documentatie](#). Hoewel deze norm duidelijk genoeg is om onderzoeken goed te kunnen uitvoeren, kan de beoordeling van succescriteria op detailniveau de komende tijd veranderen. Zo is het mogelijk dat door voortschrijdend inzicht iets dat nu is afgekeurd, bij een volgend onderzoek wordt goedgekeurd en vice versa.

In dit rapport worden slechts voorbeelden gegeven van aangetroffen problemen; dit is echter geen compleet overzicht. Omdat het onderzoek uit een steekproef bestaat, kan het zijn dat een probleem niet gesignaleerd wordt. Het kan dan wel bij een volgend onderzoek worden opgemerkt.

Wanneer verbeteringen worden doorgevoerd, dient u er rekening mee te houden dat hierdoor nieuwe toegankelijkheidsproblemen kunnen ontstaan. In het rapport geven we bij ieder succescriterium een algemene toelichting, zodat u kennis heeft over de verschillende type problemen die zich kunnen voordoen.

Zijn er naar aanleiding van dit rapport inhoudelijke vragen, dan kun je contact met ons opnemen via 030 - 239 82 70 of toetsing@accessibility.nl. Vermeldt hierbij alstublieft de datum van het onderzoek (2 april 2020).

Heb je behoefte aan meer (structurele) ondersteuning bij het toegankelijk maken van de digitale dienstverlening, neem dan contact op met onze servicedesk via service@accessibility.nl of 030 - 239 82 70.

Onderzoeksresultaat

Op een aantal punten zijn de onderzochte webpagina's al goed toegankelijk. Er is consistente navigatie en identificatie, dit maakt het gebruik van de webpagina's voorspelbaar. Er treedt geen toetsenbordval op, dit is van belang voor mensen die het toetsenbord gebruiken om te navigeren. Er kunnen bepaalde stijlkenmerken worden toegepast zonder verlies van content, dit is onder andere van belang voor mensen met dyslexie. Dat is dus goed gedaan.

Er zijn echter ook problemen gevonden. Zo zijn er een paar problemen met alternatieve teksten van afbeeldingen. Bij herschalen met 200% is er verlies van content en functionaliteit. Niet alle content is met het toetsenbord te bedienen. De volgorde van de toetsenbordfocus is niet overal in orde. Er is geen mechanisme om blokken herhalende content te omzeilen. Software kan niet van alle elementen de naam of rol bepalen. Een aantal succescriteria is alleen afgekeurd omdat er problemen zijn gevonden op de 404-pagina binnen het subdomein over vrijwilligerswerk. Op deze pagina is bijvoorbeeld geen standaard taal aangegeven in de code en is het contrast van sommige tekst te laag.

Zie voor meer informatie de beschrijving per succescriterium.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal succescriteria waar op dit moment aan wordt voldaan. Op de volgende pagina's worden de gevonden bevindingen per succescriterium toegelicht.

	Niveau A	Niveau AA	Totaal
Waarneembaar	7 / 9	6 / 11	13 / 20
Bedienbaar	7 / 14	1 / 3	8 / 17
Begrijpelijk	2 / 5	5 / 5	7 / 10
Robuust	0 / 2	0 / 1	0 / 3
Totaal	<u>16 / 30</u>	<u>12 / 20</u>	<u>28 / 50</u>

Principe 1: Waarneembaar

Informatie en componenten van de gebruikersinterface moeten toonbaar zijn aan gebruikers op voor hen waarneembare wijze

Richtlijn 1.1: Tekstalternatieven

Lever tekstalternatieven voor alle niet-tekstuele content, zodat die veranderd kan worden in andere vormen die mensen nodig hebben, zoals grote letters, braille, spraak, symbolen of eenvoudiger taal.

Succescriterium 1.1.1 (niveau A): Niet-tekstuele content

Alle niet-tekstuele content die aan de gebruiker wordt gepresenteerd, heeft een tekstalternatief dat een gelijkwaardig doel dient, behalve voor de hierna vermelde situaties.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op meerdere pagina's staat onderaan een groen vlak met contactgegevens. Hierin staan symbolen van social media als Twitter en Facebook met daarachter een link. Deze symbolen zijn informatief en hebben daarom een alternatieve tekst nodig. Op dit moment is de alternatieve tekst van deze afbeeldingen leeg. Het zou ook beter zijn om de afbeelding in de link te plaatsen, dan is het linkdoel van deze links ook meteen duidelijk. Zie bijvoorbeeld pagina <https://www.nunspeet.nl/>, <https://www.nunspeet.nl/bestuur-organisatie/openingstijden-en-contactgegevens> en <https://www.nunspeet.nl/over-nunspeet>. Dit geldt ook voor het icoon van Facebook op de pagina's over vrijwilligerswerk (<https://www.vrijwilligerswerknunspeet.nl/>).

Onderstaande toegankelijkheidsproblemen vallen onder een uitzondering van digitoegankelijk ten aanzien van online kaarten en karteringsdiensten. Het zijn wel problemen, maar hoeven niet opgelost te worden. Let op: essentiële informatie voor navigatie moet wel een digitaal, toegankelijk alternatief hebben. Aangeraden wordt om deze kaarten en karteringsdiensten wel zoveel als mogelijk toegankelijk te maken.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op pagina <https://www.nunspeet.nl/id/glas> staat een kaart met locaties van glascontainers. De symbolen in de kaart hebben geen tekstalternatieven. Er is echter een goed alternatief op de pagina beschikbaar, de locaties staan in de tekst erboven vermeld. Dat is dus goed gedaan.

Uitleg van dit succescriterium

Alle belangrijke niet-tekstuele content zoals afbeeldingen, knoppen en formulier invoervelden, moeten een tekstueel alternatief of naam hebben. Dan kan de voorleessoftware van blinde bezoekers die informatie namelijk voorlezen. Voor sommige niet-tekstuele content, zoals video en audio, zijn aparte succescriteria (1.2.1 tot en met 1.2.5). Voor succescriterium 1.1.1 hoeft daarom alleen een beschrijvende naam boven die content geboden te worden.

Voor informatie over CAPTCHA, zie het desbetreffende artikel op onze website: www.accessibility.nl/kennisbank/artikelen/captcha

Richtlijn 1.2: Op tijd gebaseerde media

Lever alternatieven voor op tijd gebaseerde media.

Succescriterium 1.2.1 (niveau A): Louter-geluid en louter-videobeeld (vooraf opgenomen)

Voor media met vooraf opgenomen louter-geluid en vooraf opgenomen louter-videobeeld is het volgende waar, behalve als de audio of video een media-alternatief voor tekst is en duidelijk als zodanig is gelabeld:

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Dit succescriterium heeft betrekking op alles wat alleen geluid is (dus zonder beeld) of alleen videobeeld (dus zonder geluid). Hiervoor dient een volledig uitgeschreven tekst te worden geboden, zodat dezelfde informatie ook voor dove en blinde bezoekers beschikbaar is. Bij alleen videobeeld mag ook een geluidspoor worden geboden, waarmee alle visuele informatie aan blinde bezoekers wordt voorgelezen.

Zie voor meer informatie ons artikel over online video op: www.accessibility.nl/kennisbank/videotutorial

Succescriterium 1.2.2 (niveau A): Ondertiteling voor doven en slechthorenden (vooraf opgenomen)

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle vooraf opgenomen audiocontent in gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn toegankelijkheidsproblemen gevonden in één of meer video's maar hiervoor is een tijdelijke uitzondering van kracht. Zie de managementsamenvatting voor een toelichting.

Op pagina <https://www.nunspeet.nl/bestuur-organisatie/vacatures> staat de video 'Werken bij de gemeente Nunspeet - wervingsfilm'. In deze video is automatisch gegenereerde ondertiteling van YouTube aanwezig. Deze ondertiteling voldoet niet omdat er vaak fouten in voorkomen. Zo wordt in deze video bijvoorbeeld 'lanen'

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

ondertiteld met 'namen', 'van achter je bureau' met 'voor adviesbureau' en 'geheim' met 'geit'. Ook bevat deze ondertiteling geen leestekens, wat het lezen moeilijker maakt. Ondertiteling is nodig voor doven en slechthorenden.

Uitleg van dit succescriterium

Voor alle gesproken tekst en andere belangrijke geluiden in een video dient ondertiteling geboden te worden. Op die manier is de informatie ook beschikbaar is voor bezoekers die doof of slechthorend zijn. Er is een uitzondering, waarbij geen ondertiteling geboden hoeft te worden: als concreet is aangegeven dat de video een media-alternatief is voor de tekst op de pagina én de video ook niet meer informatie geeft dan die tekst.

Zie voor meer informatie ons artikel over online video op: www.accessibility.nl/kennisbank/videotutorial

Succescriterium 1.2.3 (niveau A): Audiodescriptie of media-alternatief (vooraf opgenomen)

Er wordt een alternatief voor op tijd gebaseerde media of audiodescriptie van de vooraf opgenomen videocontent geleverd voor gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn toegankelijkheidsproblemen gevonden in één of meer video's maar hiervoor is een tijdelijke uitzondering van kracht. Zie de managementsamenvatting voor een toelichting.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Op pagina <https://www.nunspeet.nl/bestuur-organisatie/vacatures> staat de video 'Werken bij de gemeente Nunspeet - wervingsfilm'. In deze video is geen media-alternatief of audiodescriptie aanwezig. Dit is nodig voor blinden, zodat zij de informatie die in beeld komt in de video ook meekrijgen. Een media-alternatief kan een transcript zijn, dit is een uitgeschreven tekst die de gesproken tekst bevat en de belangrijke informatie die in beeld verschijnt. Audiodescriptie is een (extra) audiospoor waarin wordt beschreven wat er in beeld te zien is.

In deze video geldt dat bijvoorbeeld voor de tekst en het logo die in het begin en aan het einde van de video in beeld staan.

Uitleg van dit succescriterium

Audiodescriptie is gesproken tekst die is toegevoegd aan het standaard audiospoor om belangrijke visuele details te beschrijven, die niet vanuit het standaard audiospoor alleen te begrijpen zijn. Vaak kan audiodescriptie in een videospeler aan of uit worden gezet. De audiodescriptie is belangrijk voor blinde bezoekers, die niet kunnen zien wat in beeld gebeurt/verschijnt.

Voor succescriterium 1.2.3 (niveau A) zijn twee uitzonderingen, waarbij geen audiodescriptie nodig is:

1. Er wordt een uitgeschreven transcript geboden. Dit transcript dient alle informatie in de video (dus beeld en geluid) in de juiste volgorde bevatten.
2. Als concreet is aangegeven dat de video een media-alternatief is voor de tekst op de pagina én de video ook niet meer informatie geeft dan die tekst.

LET OP: bovenstaande uitzonderingen gelden niet voor succescriterium 1.2.5 (niveau AA).

Zie voor meer informatie ons artikel over online video op: www.accessibility.nl/kennisbank/videotutorial

Succescriterium 1.2.4 (niveau AA): Ondertitels voor doven en slechthorenden (live)

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle live audiocontent in gesynchroniseerde media.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Voor alle gesproken tekst en andere belangrijke geluiden in een live video dient ondertiteling geboden te worden. Het doel van dit succescriterium is om mensen die doof of slechthorend zijn in staat te stellen live video's te bekijken.

Succescriterium 1.2.5 (niveau AA): Audiodescriptie (vooraf opgenomen)

Er wordt een audiodescriptie geleverd voor alle vooraf opgenomen videocontent in gesynchroniseerde media.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn toegankelijkheidsproblemen gevonden in één of meer video's maar hiervoor is een tijdelijke uitzondering van kracht. Zie de managementsamenvatting voor een toelichting.

Op pagina <https://www.nunspeet.nl/bestuur-organisatie/vacatures> staat de video 'Werken bij de gemeente Nunspeet - wervingsfilm'. In deze video is geen audiodescriptie aanwezig. Dit is nodig voor blinden, zodat zij de informatie die in beeld komt in de video ook meekrijgen. Audiodescriptie is een (extra) audiospoor waarin wordt beschreven wat er in beeld te zien is. Voor succescriterium 1.2.3 was het ook voldoende om een media-alternatief te bieden. Voor dit succescriterium moet er

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

audiodescriptie zijn (niveau AA).

In deze video geldt dat bijvoorbeeld voor de tekst en het logo die in het begin en aan het einde van de video in beeld staan.

Uitleg van dit succescriterium

Audiodescriptie is gesproken tekst die is toegevoegd aan het standaard audiospoor om belangrijke visuele details te beschrijven, die niet vanuit het standaard audiospoor alleen te begrijpen zijn. Vaak kan audiodescriptie in een videospeler aan of uit worden gezet. De audiodescriptie is belangrijk voor blinde bezoekers, die niet kunnen zien wat in beeld gebeurt/verschijnt.

In tegenstelling tot succescriterium 1.2.3 (niveau A), is er voor succescriterium 1.2.5 (niveau AA) geen uitzondering mogelijk en dient altijd audiodescriptie geboden te worden (indien nodig).

Zie voor meer informatie ons artikel over online video op: www.accessibility.nl/kennisbank/videotutorial

Richtlijn 1.3: Aanpasbaar

Creëer content die op verschillende manieren gepresenteerd kan worden (bijvoorbeeld eenvoudiger lay-out) zonder verlies van informatie of structuur.

Succescriterium 1.3.1 (niveau A): Info en relaties

Informatie, structuur, en relaties overgebracht door presentatie kunnen door software bepaald worden of zijn beschikbaar in tekst.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op de homepage (<https://www.nunspeet.nl/>) staan meerdere links naar onderdelen van de website. Deze onderdelen hebben telkens een kop met tekst eronder. De kop van het eerste item is bijvoorbeeld 'Informatie over uitbraak Coronavirus'. Deze koppen zijn in de code niet opgemaakt met html elementen voor koppen. Dit komt ook voor op pagina <https://www.nunspeet.nl/over-nunspeet> en pagina <https://www.vrijwilligerswerknunspeet.nl/>. Dit kan op meerdere plekken voorkomen.

Op pagina <https://www.nunspeet.nl/parkeren-verkeer-en-vervoer/oplaadpunten-voor-auto-en-fiets> staan in de tekst onder de kop 'Openbare oplaadpaal' kleinere koppen 'Gebruik', 'Parkeerregels' etc. Deze koppen zijn niet opgemaakt met html elementen voor koppen, maar met strong elementen. Strong elementen zijn bedoeld om nadruk te geven aan woorden in de tekst. Deze koppen kunnen dus beter worden opgemaakt met html elementen voor koppen. Dit geldt ook voor de koppen van de plaatsnamen ('Nunspeet', 'Elspeet' etc) op pagina <https://www.nunspeet.nl/id/glas>. En voor de koppen 'Servicepunt Vrijwilligers Nunspeet' etc in het roze blok met contactgegevens op pagina <https://www.vrijwilligerswerknunspeet.nl/>.

Op pagina <https://www.nunspeet.nl/evenementenkalender> staat de kop 'Evenementenkalender'. Deze is opgemaakt met een h2-kop. De koppen die hier onder vallen (de maanden) zijn ook opgemaakt met h2-koppen. Deze niveaus van koppen kloppen hier niet. Dit wordt niet afgekeurd, maar het wordt aangeraden om dit te veranderen.

Op pagina <https://www.nunspeet.nl/nieuws/nieuwsbericht/artikel/inwoner-gemeente-nunspeet-besmet-met-coronavirus> is een gedeelte van de tekst schuingedrukt ("Hij maakt het naar..."). Deze tekst is opgemaakt met het em-element. Dit element is bedoeld om tekst nadruk te geven. Deze tekst kan beter met CSS worden gestyled.

Op pagina <https://mijn-melding.nl/nunspeet/melding.php> zijn de labels niet aan de invoervelden gekoppeld. De labels hebben wel for-attributen, maar deze zijn niet allemaal gekoppeld aan id-waarden van de invoervelden. Het label 'Ter hoogte van*' is gekoppeld aan het veld eronder, maar ook aan het veld onder 'Omschrijving melding*'. Dit klopt dus niet.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op pagina <https://www.nunspeet.nl/beslisboom-eigen-boom> staan meerdere radiobuttons met de keuzes 'Ja' en 'Nee'. De vraag boven de radiobuttons is in de code niet aan de antwoorden gekoppeld. Dit kan worden opgelost door een fieldset om de opties te plaatsen met de vraag als legend.

Bij het proces om een afspraak te maken (<https://www.nunspeet.nl/afspraak-maken>) staan bij de stap 'Uw gegevens' drie velden onder 'Geboortedatum'. Het label 'Geboortedatum' is niet gekoppeld aan deze velden (het is gekoppeld aan een div element). Dit kan worden opgelost door een fieldset om de velden te plaatsen met 'Geboortedatum' als legend.

Tabellen zijn opgemaakt met tabelkoppen en lijsten zijn opgemaakt als lijsten, dat is goed gedaan.

Uitleg van dit successcriterium

Alle informatie die visueel wordt overgedragen, dient ook tekstueel of semantisch (in betekenisvolle code) te worden overgedragen. Op deze manier kan de informatie ook aan blinde bezoekers worden voorgelezen. Let in het bijzonder op het volgende:

Gebruik correcte lijstmaak, namelijk `<ul>` voor ongeordende lijsten en `<ol>` voor geordende lijsten. Maak lijstitems op met `<li>` elementen. Gebruik `<dl>`, `<dt>` en `<dd>` voor definitielijsten.

Maak alle koppen correct op, namelijk met `<h1>` tot en met `<h6>` elementen. Gebruik `<caption>` voor de kop van een tabel en `<legend>` voor de kop van een groep (`<fieldset>`) formulervelden.

Gebruik `<table>` voor datatabellen. Maak rij- en kolomkoppen op met `<th>` en datacellen met `<td>`. Voeg zo nodig het attribuut `scope` of de attributen `id` en

Uitleg van dit successcriterium

headers toe om associaties te maken. Zeer eenvoudige datatabellen van 2 kolommen, zonder kolomkoppen hebben geen rijkoppen nodig.

Bied namen aan invoervelden en groepeer bij elkaar horende velden. Zie voor meer informatie ons artikel: www.accessibility.nl/kennisbank/artikelen/toegankelijke-formulieren-in-webrichtlijnen-2

Succescriterium 1.3.2 (niveau A): Betekenisvolle volgorde

Als de volgorde waarin content wordt gepresenteerd van invloed is op zijn betekenis, kan een betekenisvolle leesvolgorde door software bepaald worden.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit successcriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit successcriterium

Content dient in een betekenisvolle volgorde in de broncode te staan. De voorleessoftware van blinde bezoekers kan de informatie dan correct voorlezen. Een voorbeeld waarbij dit verkeerd gaat: wanneer op een vraagteken-icoon wordt geklikt, verschijnt visueel naast het icoon een uitleg. Deze informatie staat in de broncode echter onderaan de pagina en niet direct onder het icoon. Hierdoor kan de informatie niet direct worden voorgelezen aan blinde bezoekers.

Voor HTML-pagina's is de leesvolgorde te testen door de website zonder stylesheets te bekijken. In Firefox kan dit door in het menu te gaan naar: Beeld - Paginastijl - Geen Stijl.

Succescriterium 1.3.3 (niveau A): Zintuiglijke eigenschappen

Instructies die geleverd worden om content te begrijpen en te bedienen zijn niet alleen afhankelijk van zintuiglijke eigenschappen van componenten zoals vorm, omvang, visuele locatie, oriëntatie of geluid.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Instructies mogen niet alleen afhankelijk zijn van vorm, omvang, locatie, oriëntatie of geluid. Meer toelichting:

Vorm:

Denk aan bijvoorbeeld een legenda: informatie door stippellijnen, driehoeken etc. dient ook tekstueel overgebracht te worden.

Omvang:

Bijvoorbeeld: hoe groter een zoekwoord getoond wordt, hoe meer resultaten er voor zijn. Die informatie dient ook tekstueel te worden overgebracht.

Locatie:

'Links vind je gerelateerde artikelen' is bijvoorbeeld niet te begrijpen voor blinde bezoekers, tenzij 'gerelateerde artikelen' ook bovenaan die lijst met artikelen staat.

Symbolen en iconen:

Bied altijd een goed tekstueel alternatief, zodat de informatie ook aan blinde bezoekers kan worden voorgelezen (zie ook succescriterium 1.1.1)

Geluid:

Dit komt niet vaak voor. Denk bijvoorbeeld aan geluid dat aangeeft dat een quiz-

Uitleg van dit success criterium

vraag goed is beantwoord. Deze informatie dient ook tekstueel te worden geboden.

Oriëntatie:

Dit komt ook niet vaak voor. Denk aan bijvoorbeeld een icoon dat schuin een andere betekenis heeft, dan rechtopstaand.

Voor eisen met betrekking tot kleur zie Richtlijn 1.4.

Succescriterium 1.3.4 (niveau AA): Oriëntatie

De weergave en bediening van content is niet beperkt tot een enkele schermstand, zoals staand of liggend, tenzij een specifieke schermstand essentieel is.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit success criterium

Voorbeelden waarbij een specifieke schermstand essentieel is, zijn een bankoverschrijving, piano-toepassing, dia's voor een projector of televisie of VR-content (Virtual Reality) waarbij de binaire schermstand niet van toepassing is.

Succescriterium 1.3.5 (niveau AA): Inputdoel identificeren

Het doel van elk invoerveld waarmee informatie over de gebruiker wordt verzameld, kan door software worden bepaald.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op pagina <https://www.nunspeet.nl/afspraak-maken> staan bij de stap 'Uw gegevens' invoervelden waar informatie over de gebruiker ingevuld moet worden. Het doel van deze velden kan niet programmatisch bepaald worden. Dit is nodig, zodat hulpsoftware het formulier deels automatisch kan invullen of zodat er icoontjes getoond kunnen worden om te helpen bij het invullen. Dit kan opgelost worden door het autocomplete-attribuut te gebruiken in de invoervelden met de juiste waarden. Voor het veld voor het e-mailadres bijvoorbeeld `autocomplete="email"`. Informatie over de velden waar het autocomplete-attribuut voor gebruikt kan worden en de bijbehorende waarden staat op pagina <https://www.w3.org/TR/WCAG21/#input-purposes>.

Dit geldt ook voor invoervelden onder '5. Persoonlijke gegevens' op pagina <https://mijn-melding.nl/nunspeet/melding.php>.

Uitleg van dit succescriterium

Het doel van elk invoerveld waarmee informatie over de gebruiker wordt verzameld, kan door software worden bepaald wanneer:

- De invoervelden een doel dienen dat is geïdentificeerd in de paragraaf Inputdoelen voor componenten van de gebruikersinterface; en
- De content wordt geïmplementeerd met technologieën waarmee de verwachte betekenis van de gegevens van het invoerformulier kan worden geïdentificeerd.

Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar

Maak het voor gebruikers gemakkelijker om content te horen en te zien, waaronder scheiding van voorgrond en achtergrond.

Succescriterium 1.4.1 (niveau A): Gebruik van kleur

Kleur wordt niet als het enige visuele middel gebruikt om informatie over te brengen, een actie aan te geven, tot een reactie op te roepen of een visueel element te onderscheiden.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Als informatie alleen wordt overgebracht door kleurverschillen, dan kan deze informatie mogelijk niet waargenomen worden door slechtziende of kleurenblinde bezoekers. Het is daarom van belang dat de informatie ook op een andere, niet-kleurafhankelijke manier wordt overgebracht.

Voorbeelden:

- Zorg dat een link niet alleen door middel van een ander kleurgebruik herkenbaar is als link, maar tevens door onderstreping of een andere visuele hint.
- Bied informatie over de verkeerd ingevulde formulervelden niet alleen door middel van kleur (“de rode velden zijn verkeerd ingevuld”), maar ook tekstueel.

Dit succescriterium richt zich specifiek op kleurperceptie. Andere vormen van perceptie worden behandeld in Richtlijn 1.3 inclusief softwarematige toegang tot kleur en andere codering van visuele presentatie.

Succescriterium 1.4.2 (niveau A): Geluidsbediening

Als een geluidswaergave op een webpagina automatisch meer dan 3 seconden speelt, is er of een mechanisme beschikbaar om de geluidswaergave te pauzeren of te stoppen, of er is een mechanisme beschikbaar om het geluidsvolume onafhankelijk van het overall systeemvolume te regelen.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Omdat blinde bezoekers met voorleessoftware de website laten voorlezen, kan geluid dat automatisch afspeelt zeer storend zijn. Het beste is om geluid nooit automatisch te laten afspelen. Als dit toch wordt gedaan, zorg er dan voor dat het geluid binnen 3 seconden stopt of dat het gestopt/gepauzeerd kan worden met een knop aan het begin van de pagina. Een knop om het volume zachter te zetten of helemaal uit is ook een goede oplossing.

Succescriterium 1.4.3 (niveau AA): Contrast (minimum)

De visuele weergave van tekst en afbeeldingen van tekst heeft een contrastverhouding van ten minste 4,5:1, behalve in de volgende gevallen:

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Het contrast van de tekst is bijna overal hoog genoeg. Alleen op pagina <https://www.vrijwilligerswerknunspeet.nl/dezepaginabestaatniet> is het contrast van de grijze tekst ('TYPO3 is an open source content...') te laag (3,8:1). Het contrast van kleine tekst moet minstens 4,5:1 zijn.

Uitleg van dit succescriterium

Het doel van dit succescriterium is om voldoende contrast te bieden tussen de tekstkleur en de achtergrondkleur, zodat de tekst goed kan worden gelezen door kleurenblinde of slechtziende bezoekers.

Uitleg van dit success criterium

Met het gratis programma Contrast Analyser is het mogelijk om het contrast te meten. Meer informatie: www.accessibility.nl/kennisbank/tools/kleurcontrast.

Succescriterium 1.4.4 (niveau AA): Herschalen van tekst

Behalve voor ondertitels voor doven en slechthorenden en afbeeldingen van tekst, kan tekst zonder hulptechnologie tot 200 procent schalen zonder verlies van content of functionaliteit.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Als er met 200% is ingezoomd bij een resolutie van 1024x768, is de link die links boven op de pagina staat niet meer in beeld. Het gaat bijvoorbeeld om de link 'Paspoort, identiteitskaart en rijbewijs' op pagina <https://www.nunspeet.nl/paspoort-en-identiteitskaart/paspoort>. Dit is een verlies van content en functionaliteit. Dit komt op meerdere pagina's voor, zie bijvoorbeeld <https://www.nunspeet.nl/bestuur-organisatie/vacatures> en <https://www.nunspeet.nl/evenementenkalender>.

Als er is ingezoomd staat op pagina <https://www.nunspeet.nl/paspoort-en-identiteitskaart/paspoort> onderaan een blok met de links 'Meenemen', 'Wat moet u weten', 'Kosten' en 'Afspraak maken'. Als er verder naar beneden wordt gescrold, valt dit blok over de contactgegevens in het groene blok heen. Deze zijn daardoor lastig te lezen. Dit komt op meerdere pagina's voor, zie bijvoorbeeld pagina <https://www.nunspeet.nl/evenementenkalender>.

Op pagina <https://www.nunspeet.nl/evenementenkalender> staat een lijst met links naar verschillende maanden. Niet alle maanden zijn in beeld als er is ingezoomd. Dit komt ook voor op pagina <https://www.vrijwilligerswerknunspeet.nl/vacature-van-de-week/servicepunt-vrijwilligers-nunspeet/voor-vrijwilligers>.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op pagina <https://www.nunspeet.nl/afspraak-maken> staat een overzicht van de stappen ('Onderwerp', 'Datum en tijd' etc). Als er is ingezoomd, is dit niet meer in beeld.

Op pagina <https://mijn-melding.nl/nunspeet/melding.php> zijn de tekst en de invoervelden naar de rechterkant van het scherm verschoven als er wordt ingezoomd. Niet alle tekst is meer in beeld.

Uitleg van dit succescriterium

Voor slechtziende bezoekers is het belangrijk dat de tekst op een pagina moet kunnen worden vergroot tot 200%. Zorg ervoor dat hierbij geen informatie ontbreekt. Bijvoorbeeld wanneer tekst buiten een kader valt en daardoor niet meer te lezen is of wanneer deze buiten beeld komt te staan, zonder dat gescrold kan worden.

De pagina's kunnen eenvoudig tot 200% ingezoomd worden in Google Chrome (Windows) bij een resolutie van 1024 x 768.

Succescriterium 1.4.5 (niveau AA): Afbeeldingen van tekst

Als de gebruikte technologieën de visuele weergave tot stand kunnen brengen, wordt tekst gebruikt in plaats van afbeeldingen van tekst om informatie over te brengen, behalve in de volgende gevallen:

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit successcriterium

Voor bezoekers met een visuele beperking is het belangrijk dat tekst met HTML wordt geplaatst en niet op afbeeldingen. Tekst in HTML is namelijk met een eigen stylesheet naar wens op te maken. In een eigen stylesheet kies je bijvoorbeeld voor- en achtergrondkleur, lettertype of lettergrootte, zodat de tekst aangepast wordt aan jouw wensen.

Een manier waarop dit eenvoudig kan worden getest, is door alles op de webpagina te selecteren (CTRL + a / Cmd + a). Doordat alles geselecteerd wordt, is direct te zien welke tekst op afbeeldingen staat en welke in HTML.

Succescriterium 1.4.10 (niveau AA): Dynamisch aanpassen

Content kan zonder verlies van informatie of functionaliteit en zonder te scrollen worden weergegeven in twee dimensies nadat de gebruiker inzoomt.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op pagina <https://www.nunspeet.nl/zoeken?q=contact> is het bij een breedte van 320 pixels nodig om horizontaal te scrollen om sommige links geheel in beeld te krijgen. Ook op pagina <https://www.vrijwilligerswerknunspeet.nl/vacature-van-de-week/servicepunt-vrijwilligers-nunspeet/voor-vrijwilligers> moet er horizontaal gescrold worden.

Uitleg van dit successcriterium

Content kan zonder verlies van informatie of functionaliteit en zonder te scrollen worden weergegeven in twee dimensies voor:

- Verticaal scrolbare content met een breedte gelijk aan 320 CSS-pixels;
- Horizontaal scrolbare content met een hoogte gelijk aan 256 CSS-pixels;

Uitleg van dit success criterium

- Met uitzondering van delen van de content die voor het gebruik of de betekenis een tweedimensionale lay-out vereisen.

320 CSS-pixels zijn gelijk aan een beginbreedte van het weergavekader van 1280 CSS-pixels bij 400% zoom. Voor webcontent die ontworpen is om horizontaal te scrollen (bijv. verticale tekst), zijn de 256 CSS-pixels gelijk aan een beginbreedte van het weergavekader van 1024 CSS-pixels bij 400% zoom.

Voorbeeld van content die een tweedimensionale lay-out vereisen, zijn afbeeldingen, kaarten, schema's, video's, games, presentaties, gegevenstabellen en interfaces waarbij de werkbalken zichtbaar moeten blijven tijdens het manipuleren van de content.

Succescriterium 1.4.11 (niveau AA): Niet-tekstueel contrast

De visuele weergave van componenten en grafische objecten hebben een contrastverhouding van ten minste 3:1 ten opzichte van aangrenzende kleuren.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op pagina <https://www.nunspeet.nl/afspraak-maken> staan bij de stap 'Uw gegevens' invoervelden. De randen van deze invoervelden hebben een te laag contrast ten opzichte van de achtergrond (1,5:1). Het contrast moet minstens 3:1 zijn. Dit is van belang voor slechtzienden, zodat zij de velden kunnen onderscheiden.

Op pagina <https://mijn-melding.nl/nunspeet/melding.php> staan ook invoervelden. Bij deze velden heeft de bovenste rand wel voldoende contrast, de overige randen van het veld echter niet (2,8:1). De randen van de invoervelden voor het telefoonnummer en e-mailadres op deze pagina hebben een te laag contrast van 1,6:1.

Ook de randen van de radiobuttons op pagina <https://www.nunspeet.nl/beslisboom-eigen-boom> hebben een te laag contrast (2,1:1).

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op pagina <https://mijn-melding.nl/nunspeet/melding.php> wordt een aangepaste focusindicator gebruikt (niet de standaard focusindicator van de browser). Deze focusindicator moet een contrast hebben van minstens 3:1 met de achtergrond. Dat is nu niet het geval. De grijze gestippelde lijn heeft een contrast van 2,3:1 op de witte achtergrond. Als de standaard focusindicator van de browser wordt gebruikt, wordt er automatisch aan dit succescriterium voldaan.

Over het algemeen wordt de standaard focusindicator van de browser gebruikt. Bij een aantal links is dit echter niet het geval. Zie bijvoorbeeld de link 'Meer nieuws' op pagina <https://www.nunspeet.nl/>. Hier is de focusindicator aangepast. Het contrast is hier te laag (1,4:1). Een andere plek waar dit voorkomt is bij de knop 'Afspraak maken' op pagina <https://www.nunspeet.nl/paspoort-en-identiteitskaart/paspoort>. Dit kan op meerdere plekken voorkomen.

In het proces op pagina <https://www.nunspeet.nl/afspraak-maken> staan bij de stap 'Datum en tijd' groene symbolen van vinkjes. Deze symbolen hebben een contrast van 2,7:1. Er is een alternatief, namelijk het selectieveld voor de tijden. Hier blijkt ook uit of er een afspraak kan worden gemaakt in de ochtend, middag of avond. Het zou nog toegankelijker zijn om het contrast van de symbolen minstens 3:1 te maken.

Uitleg van dit succescriterium

De visuele weergave van het volgende heeft een contrastverhouding van ten minste 3:1 ten opzichte van aangrenzende kleuren:

- Componenten van de gebruikersinterface
Visuele informatie die vereist is om componenten van de gebruikersinterface en statussen te identificeren, met uitzondering van inactieve componenten of componenten waarvan de weergave van het component wordt bepaald door de user agent en niet wordt aangepast door de auteur;
- Grafische objecten
Delen van afbeeldingen die vereist zijn om de content te begrijpen, behalve

Uitleg van dit success criterium

wanneer een specifieke weergave van afbeeldingen essentieel is voor de informatie die wordt overgebracht.

Succescriterium 1.4.12 (niveau AA): Tekstafstand

Bij content die wordt geïmplementeerd met opmaaktalen die regelhoogte, regelafstand en woordafstand ondersteunen, is er geen sprake van verlies van content of functionaliteit wanneer deze worden ingesteld of gewijzigd.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit success criterium

Bij content die wordt geïmplementeerd met opmaaktalen die de volgende eigenschappen voor tekststijl ondersteunen, is er geen sprake van verlies van content of functionaliteit wanneer de volgende stijleigenschappen worden ingesteld of gewijzigd:

- Regelhoogte (regelafstand) op ten minste 1,5 keer de lettergrootte;
- Afstand tussen alinea's op ten minste 2 keer de lettergrootte;
- Letterafstand (tracking) op ten minste 0,12 keer de lettergrootte;
- Afstand tussen woorden op ten minste 0,16 keer de lettergrootte.

Uitzondering: Talen en scripts die geen gebruik maken van een of meer van deze eigenschappen voor tekststijl in schriftelijke tekst, kunnen voldoen aan de eisen

Uitleg van dit success criterium

door alleen gebruik te maken van de eigenschappen die bestaan voor de betreffende combinatie van taal en script.

Succescriterium 1.4.13 (niveau AA): Content bij aanwijzen of focussen

Wanneer door via de muis of toetsenbord focus aanvullende content zichtbaar wordt en vervolgens weer wordt verborgen, gelden specifieke eisen.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit success criterium

Wanneer door het aanwijzen met de muisaanwijzer of focussen met het toetsenbord aanvullende content zichtbaar wordt en vervolgens weer wordt verborgen, gelden de volgende zaken:

- Sluiten
Er is een mechanisme beschikbaar waarmee de aanvullende content kan worden gesloten zonder de muisaanwijzer of de toetsenbordfocus te verplaatsen, tenzij de aanvullende content een invoerfout communiceert of andere content niet verbergt of vervangt;
- Aanwijzen
Wanneer door het aanwijzen met de muisaanwijzer aanvullende content zichtbaar wordt, kan de muisaanwijzer over de aanvullende content wordt verplaatst zonder dat deze verdwijnt;
- Aanhouden
De aanvullende content blijft zichtbaar totdat de muisaanwijzer of de

Uitleg van dit successcriterium

toetsenbordfocus wordt verplaatst, de gebruiker de content sluit of de informatie niet langer geldig is.

Uitzondering: De visuele weergave van de aanvullende content wordt beheerd door de user agent en wordt niet aangepast door de auteur.

Een voorbeeld van aanvullende content die wordt beheerd door de user agent is de knopinfo in werkbalken die wordt gemaakt met behulp van het HTML-kenmerk titel.

Aangepast knopinfo, submenu's en andere niet-modale pop-ups die worden weergegeven bij het aanwijzen met de muisaanwijzer of focussen met het toetsenbord, zijn voorbeelden van aanvullende content waarop dit criterium van toepassing is.

Principe 2: Bedienbaar

componenten van de gebruikersinterface en navigatie moeten bedienbaar zijn.

Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijke

Maak alle functionaliteit beschikbaar vanaf een toetsenbord.

Succescriterium 2.1.1 (niveau A): Toetsenbord

Alle functionaliteit van de content is bedienbaar via een toetsenbordinterface zonder dat afzonderlijke toetsaanslagen aan tijd gebonden zijn, behalve als de onderliggende functie een invoer vereist die afhangt van het pad dat de gebruiker aflegt en niet alleen van de eindpunten.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op pagina <https://www.nunspeet.nl/beslisboom-eigen-boom> staan verschillende radiobuttons met de keuzes 'Ja' of 'Nee'. Deze kunnen niet met het toetsenbord bereikt en dus niet bediend worden. Dit is een probleem voor mensen die geen muis kunnen gebruiken.

Als er in de zoekmachine op pagina <https://www.nunspeet.nl/> een term wordt ingevoerd, verschijnt er een venster met suggesties. Dit venster kan met de muis worden gesloten door op een kruisje rechtsboven te klikken. Deze knop kan niet worden bereikt en dus niet worden bediend met het toetsenbord.

Ook de knop 'Toon alle zoekresultaten' in dit venster kan geen toetsenbordfocus ontvangen en kan dus niet bediend worden. Dit komt op meerdere pagina's voor.

Bij het proces om een afspraak te maken (<https://www.nunspeet.nl/afspraak-maken>) staat bij de eerste stap de optie 'Nog een onderwerp toevoegen'. Deze optie kan niet met het toetsenbord bereikt en bediend worden. Dit geldt ook voor de optie 'Verwijderen' als er een item is toegevoegd.

Op pagina <https://mijn-melding.nl/nunspeet/melding.php> verschijnt onder '3. Locatie melding' een kaart als de woonplaats en straat zijn ingevuld. De prikker op deze kaart

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

is alleen met de muis te verslepen. Er is echter ook een invoerveld waar een nadere beschrijving kan worden gegeven van de locatie, dit is een goed alternatief.

Uitleg van dit succescriterium

Alle functionaliteit op de website dient bediend te kunnen worden met het toetsenbord.

Dit succescriterium kan getoetst worden door de gehele website alleen te bedienen met het toetsenbord. Gebruik de toetsen 'Tab', 'Enter', 'Spatie' en in sommige gevallen de pijltoetsen (bijvoorbeeld bij keuzerondjes) om door de website te navigeren.

Succescriterium 2.1.2 (niveau A): Geen toetsenbordval

Als de toetsenbordfocus met de toetsenbordinterface verplaatst kan worden naar een component van de pagina, dan kan de focus ook met alleen de toetsenbordinterface weer van dat component weg worden bewogen, en, als er meer nodig is dan de standaard pijl- of tabtoetsen of andere standaard methoden om de focus te verplaatsen, dan wordt de gebruiker geïnformeerd over de manier waarop de focus kan worden verplaatst.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit success criterium

Het mag nooit zo zijn dat een bezoeker "vast" komt te zitten, wanneer hij of zij met het toetsenbord navigeert. Denk bijvoorbeeld aan een menu, waar men niet meer uit kan 'tabben'.

Dit succes criterium kan getoetst worden door de gehele website enkel te bedienen met het toetsenbord. Gebruik de toetsen 'Tab', 'Enter', 'Spatie' en in sommige gevallen de pijltoetsen (bijvoorbeeld bij keuzerondjes in een formulier) om door de website te navigeren.

Succescriterium 2.1.4 (niveau A): Sneltoetsen tekentoets

Wanneer een sneltoets in content wordt geïmplementeerd door alleen letters (inclusief hoofd- kleine letters), interpunctietekens, cijfers of symbolen te gebruiken, kan de sneltoets worden uitgezet of opnieuw worden toegewezen aan bijv. Ctrl of Alt toets.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op pagina <https://www.nunspeet.nl/bestuur-organisatie/vacatures> staat de YouTube video 'Werken bij de gemeente Nunspeet - wervingsfilm'. In deze mediaspeler is het mogelijk om tekentoetsen te gebruiken voor de bediening. Er kan bijvoorbeeld 'k' gebruikt worden voor pauze en 'm' voor het geluid uitzetten. Dit kan problemen opleveren met spraaksoftware. Een oplossing is om de parameter 'disablekb=1' in de URL in het src-attribuut van het iframe element te zetten. De bediening met deze toetsen wordt dan uitgeschakeld (het is dan nog wel mogelijk om de video te bedienen met de tabtoets en de spatiebalk).

Uitleg van dit success criterium

Wanneer een sneltoets in content wordt geïmplementeerd door alleen letters (inclusief hoofd- kleine letters), interpunctietekens, cijfers of symbolen te gebruiken, geldt ten minste een van de volgende zaken:

- Uitzetten
Er is een mechanisme beschikbaar waarmee de sneltoets kan worden uitgezet;
- Opnieuw toewijzen
Er is een mechanisme beschikbaar om de sneltoets opnieuw toe te wijzen aan één of meerdere niet-afdrukbare tekens (bijv. Ctrl, Alt, enz.);
- Alleen actief bij focus
De sneltoets voor een component van de gebruikersinterface is alleen actief wanneer op dat betreffende component wordt gefocust.

Richtlijn 2.2: Genoeg tijd

Geef gebruikers genoeg tijd om content te lezen en te gebruiken.

Succescriterium 2.2.1 (niveau A): Timing aanpasbaar

Voor elke tijdslimiet die door de content wordt ingesteld geldt ten minste een van de volgende zaken:

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit success criterium

Als een bezoeker beperkt de tijd heeft om iets te lezen of de doen op de pagina, dient de mogelijkheid geboden te worden om de tijd uit te zetten, aan te passen (tot ten minste tien keer de standaard tijdperiode) of te verlengen (minstens tien keer). Dit succes criterium is vooral belangrijk voor blinde en cognitief beperkte bezoekers. Let in het bijzonder op:

Formulieren:

Als de sessie binnen een bepaalde tijd verloopt, dient deze te kunnen worden uitgezet, aangepast of verlengd.

Banners, sliders, scrollende content:

Beweging moet kunnen worden gepauzeerd, zodat de bezoeker de tijd heeft om de informatie te lezen / functionaliteit te bedienen.

Refresh:

Voorkom dat de pagina automatisch ververs na een bepaalde tijd.

Dit succes criterium moet in samenhang met Succes criterium 3.2.1 worden beschouwd, dat limieten stelt aan veranderingen van content of context als gevolg van een gebruikersactie.

Succes criterium 2.2.2 (niveau A): Pauzeren, stoppen, verbergen

Voor alle bewegende, knipperende, scrollende of automatisch actualiserende informatie gelden alle volgende zaken:

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succes criterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit successcriterium

Bewegende, knipperende, scrollende of automatisch actualiserende content, kan bezoekers afleiden bij het gebruik van de rest van de pagina. Voorkom dit type content of bied de mogelijkheid om de beweging te stoppen of te pauzeren.

Voor eisen gerelateerd aan knipperende of flitsende content zie Richtlijn 2.3.

Richtlijn 2.3: Toevallen

Ontwerp content niet op een manier waarvan bekend is dat die toevallen veroorzaakt.

Succescriterium 2.3.1 (niveau A): Drie flitsen of beneden drempelwaarde

Webpagina's bevatten niets wat meer dan drie keer flitst in enige periode van één seconde of de flits is beneden de algemene flits- en rodeflitsdrempelwaarden.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit successcriterium

Voorkom sterk flitsende content. Dit kan epilepsie aanvallen veroorzaken bij sommige bezoekers.

Richtlijn 2.4: Navigeerbaar

Lever manieren om gebruikers te helpen navigeren, content te vinden en te bepalen waar ze zijn.

Succescriterium 2.4.1 (niveau A): Blokken omzeilen

Er is een mechanisme beschikbaar om blokken content die op meerdere webpagina's worden herhaald te omzeilen.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op de onderzochte pagina's is geen mechanisme aanwezig om blokken herhalende content (het logo, de zoekmachine) te omzeilen. Dit kan bijvoorbeeld door middel van een skiplink. Dit is de eerste link op een pagina die verwijst naar de unieke inhoud van de pagina. De skiplink mag verborgen zijn, maar moet zichtbaar worden als de focus er op staat. Dit is van belang voor mensen die het toetsenbord gebruiken om te navigeren. Zij hoeven dan niet op iedere pagina door herhalende content zoals een menu te navigeren met de tabtoets.

Dit komt op meerdere pagina's voor, zie bijvoorbeeld pagina <https://www.nunspeet.nl/>, <https://www.nunspeet.nl/bestuur-organisatie/openingstijden-en-contactgegevens> en <https://www.vrijwilligerswerknunspeet.nl/>.

Op pagina <https://mijn-melding.nl/nunspeet/melding.php> zijn drie skiplinks aanwezig (naar zoeken, tekstgedeelte en navigatie). Op deze pagina is een skiplink niet nodig, omdat de herhalende content slechts uit één link bestaat (de link naar de homepage). Als er wel wordt gekozen voor een skiplink naar de unieke inhoud van de pagina, dan moet dit de eerste link op de pagina zijn, het is nu de tweede link. Als de skiplinks worden gevolgd, verschijnt er een 404-pagina. De skiplinks werken dus niet.

Uitleg van dit succescriterium

Zorg ervoor dat blinde bezoekers en toetsenbordgebruikers blokken herhalende content kunnen overslaan, zodat zij direct bij de hoofdcontent kunnen komen. Denk bij blokken herhalende content aan alles dat zich op meerdere pagina's herhaalt: menu's, een zoekveld, logo etc. De beste manier om het overslaan van herhalende content mogelijk te maken, is door bovenaan de pagina een skiplink te bieden die direct naar de hoofdcontent leidt. Zorg ervoor dat de link zichtbaar wordt, wanneer deze met het toetsenbordfocus ontvangt. Zie onze website als voorbeeld: www.accessibility.nl

Succescriterium 2.4.2 (niveau A): Paginatitel

Webpagina's hebben titels die het onderwerp of doel beschrijven.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Over het algemeen zijn er goede en duidelijke paginatitels. Er zijn een paar problemen gevonden.

Pagina <https://www.nunspeet.nl/nieuws/nieuwsbericht/artikel/inwoner-gemeente-nunspeet-besmet-met-coronavirus> heeft als paginatitel 'Gemeente Nunspeet: Nieuwsbericht'. Deze titel beschrijft de inhoud van de pagina niet voldoende. Er zijn ook pagina's met andere nieuwsberichten. De titel is nu niet onderscheidend.

Op pagina <https://www.nunspeet.nl/id/glas> staat een kaart in een iframe element. Pagina's die door middel van een iframe element binnen een andere pagina worden getoond, moeten ook een paginatitel hebben. De paginatitel is nu 'NedGeoservices'. Dit beschrijft de inhoud of het doel van de pagina in het iframe niet voldoende.

Uitleg van dit succescriterium

Bied een duidelijke, beschrijvende titel voor webpagina's. Gebruik hiervoor in HTML het title element. Een goede titel is belangrijk voor bezoekers met verschillende beperkingen. Het biedt een belangrijk hulpmiddel bij het navigeren door de website; men weet direct waar een pagina over gaat.

Succescriterium 2.4.3 (niveau A): Focus volgorde

Als een webpagina sequentieel genavigeerd kan worden en de navigatiesequenties hebben invloed op de betekenis of het gebruik, dan krijgen focusbare componenten de focus in de juiste volgorde waardoor betekenis en bedienbaarheid behouden blijft.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op pagina <https://mijn-melding.nl/nunspeet/melding.php> staat een formulier. De focusvolgorde van de invoervelden in dit formulier klopt niet. De toetsenbordfocus komt als eerste op het veld voor de aanhef onder '5. Persoonlijke gegevens'. De focus gaat vervolgens lang de invoervelden hieronder, maar de checkbox wordt overgeslagen. Daarna gaat de focus naar het veld 'Omschrijving melding' onder '1. Uw melding', vervolgens naar 'Ter hoogte van' onder '3. Locatie melding' en dan naar 'Bestand kiezen' onder '2. Bestand'. Daarna gaat de focus naar de verzend knop. De rest van de invoervelden krijgen daarna pas de focus. Dit is een onlogische volgorde, die verwarrend kan zijn voor mensen die het toetsenbord gebruiken (en vooral voor blinden). Het is het beste als de focusvolgorde gelijk is aan de visuele volgorde.

Als er een term wordt ingevoerd in de zoekmachine, verschijnt er een venster met opties. Er moet nu eerst langs alle items op de pagina genavigeerd worden met de tabtoets, voordat de focus op deze opties komt. Dit is geen logische volgorde. Zie bijvoorbeeld pagina <https://www.nunspeet.nl/>.

Op pagina <https://www.vrijwilligerswerknunspeet.nl/vacature-van-de-week/servicepunt-vrijwilligers-nunspeet/voor-vrijwilligers> staat aan de rechterkant een lijst met links. Als een link uit deze lijst wordt gevolgd, verschuift het beeld naar dat item op de pagina. Als er vervolgens met de tabtoets verder wordt genavigeerd, gaat de focus verder over de links in de lijst. De toetsenbordfocus verschuift dus niet mee met het beeld. Als bijvoorbeeld de link 'Vrijwilligersvergoeding' wordt gevolgd door iemand met het toetsenbord, en diegene wil dan naar de link in de tekst onder de kop 'Vrijwilligersvergoeding', dan moet er eerst langs andere links op de pagina genavigeerd worden. Dit is geen logische focusvolgorde.

Uitleg van dit succescriterium

Zorg dat de tabvolgorde door webpagina's logisch is, wanneer men met het toetsenbord navigeert. Als bijvoorbeeld een lightbox wordt geopend, dient de toetsenbordfocus direct in de lightbox te komen en dient niet uit de lightbox getabt te kunnen worden, voordat deze is afgesloten. Een ander voorbeeld: een

Uitleg van dit success criterium

knop met 'Meer opties' klappt uit, de opties verschijnen eronder. Als echter verder wordt getapt, is de eerste optie niet het eerstvolgende item dat toetsenbordfocus ontvangt.

Succescriterium 2.4.4 (niveau A): Linkdoel (in context)

Het doel van elke link kan bepaald worden uit enkel de linktekst of uit de linktekst samen met zijn door software bepaalde linkcontext, behalve daar waar het doel van de link een dubbelzinnige betekenis zou kunnen hebben voor gebruikers in het algemeen.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op meerdere pagina's staat onderaan een groen vlak met contactgegevens. Hierin staan symbolen van social media als Twitter en Facebook met daarachter een link. Het linkdoel van deze links is nu niet te bepalen. Dit kan worden opgelost door de iconen een alternatieve tekst te geven en deze in de links te plaatsen. Zie bijvoorbeeld pagina <https://www.nunspeet.nl/>, <https://www.nunspeet.nl/bestuur-organisatie/openingstijden-en-contactgegevens> en <https://www.nunspeet.nl/over-nunspeet>. Dit geldt ook voor de link naar Facebook op de pagina's over vrijwilligerswerk (<https://www.vrijwilligerswerknunspeet.nl/>).

Op pagina <https://www.nunspeet.nl/zoeken?q=contact> staan onder de zoekresultaten paginanummers, dit zijn links naar andere pagina's. Het linkdoel van deze links is niet duidelijk genoeg. Er kan een verborgen tekst toe worden gevoegd met 'Ga naar pagina..' of iets dergelijks.

Uitleg van dit success criterium

Bied een duidelijke linktekst, die aangeeft waar de link naartoe verwijst. Wees voorzichtig met links als 'klik hier' en 'lees verder'. Deze zijn alleen toegestaan, wanneer de omliggende context voldoende extra toelichting biedt. Denk hierbij

Uitleg van dit success criterium

aan de zin waar de link in staat of de kolomkop in een tabel. Het beste is echter om de linktekst zelf duidelijk genoeg te maken, zodat een blinde bezoeker direct weet waar een link naartoe verwijst, wanneer hij van link naar link 'springt'.

Succescriterium 2.4.5 (niveau AA): Meerdere manieren

Er is meer dan één manier beschikbaar om een webpagina binnen een verzameling webpagina's te vinden, behalve wanneer de webpagina het resultaat is van, of een stap in, een proces.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Er is een zoekmachine aanwezig. Dit is een goede tweede manier om pagina's te vinden (de eerste manier is via links naar de pagina's). De meeste pagina's zijn met de zoekmachine te vinden. Pagina <https://www.nunspeet.nl/over-nunspeet> kan echter niet met de zoekmachine worden gevonden.

Uitleg van dit success criterium

Zorg ervoor dat iedere pagina op de website op minstens twee verschillende manieren te bereiken is. Bijvoorbeeld door naast de standaard navigatie tevens een zoekveld of sitemap te bieden. Een uitzondering is een formulier of test die uit meerdere stappen bestaat: de stappen na de eerste pagina hoeven niet op een andere manier bereikbaar te zijn. Dit succescriterium helpt bezoekers met verschillende type beperkingen om content op de website te kunnen vinden.

Succescriterium 2.4.6 (niveau AA): Koppen en labels

Koppen en labels beschrijven het onderwerp of doel.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

De koppen en labels (in een formulier) dienen altijd een goede beschrijving te bieden van het doel of onderwerp. Dit is belangrijk voor bezoekers met verschillende beperkingen: goede koppen en labels zijn essentieel om de content (snel) te kunnen begrijpen. Blinde bezoekers kunnen bijvoorbeeld een overzicht opvragen van alle koppen op de pagina en op die manier snel een beeld krijgen van de inhoud.

Voorbeeld: een kop als "Meer informatie" kan een betere beschrijving krijgen. Bijvoorbeeld "Meer informatie over voorleessoftware".

Succescriterium 2.4.7 (niveau AA): Focus zichtbaar

Elke gebruikersinterface die met een toetsenbord te bedienen is, heeft een bedieningswijze waarbij de indicator van de toetsenbordfocus zichtbaar is.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op pagina <https://www.nunspeet.nl/> staat een zoekmachine met een zoekknop (symbool van een loep). Het is niet zichtbaar als de toetsenbordfocus op deze zoekknop staat. Dit komt op meerdere pagina's voor, zie bijvoorbeeld pagina <https://www.nunspeet.nl/bestuur-organisatie/openingstijden-en-contactgegevens> en <https://www.nunspeet.nl/over-nunspeet>.

Op pagina <https://mijn-melding.nl/nunspeet/melding.php> is de toetsenbordfocus wel zichtbaar, maar het is niet heel duidelijk. Er wordt hier een aangepaste focusindicator gebruikt, deze heeft niet genoeg contrast, zie succescriterium 1.4.11.

Uitleg van dit success criterium

Zorg ervoor dat altijd visueel zichtbaar is waar de toetsenbordfocus zich bevindt, wanneer met het toetsenbord wordt genavigeerd.

Dit succes criterium kan getoetst worden door de gehele website enkel te bedienen met het toetsenbord. Gebruik de toetsen 'Tab', 'Enter', 'Spatie' en in sommige gevallen de pijltoetsen (bijvoorbeeld bij keuzerondjes in een formulier) om door de website te navigeren.

Richtlijn 2.5: Inputmodaliteiten

Maak het eenvoudiger voor gebruikers om de functionaliteit te gebruiken met andere inputs dan alleen het toetsenbord.

Succescriterium 2.5.1 (niveau A): Bewegingen aanwijzer

Als gebruik wordt gemaakt van multipoint- of pagebaseerde bewegingen, kunnen deze in principe ook worden bediend worden met een enkele aanwijzer.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Onderstaande toegankelijkheidsproblemen vallen onder een uitzondering van digitoegankelijk ten aanzien van online kaarten en karteringsdiensten. Het zijn wel problemen, maar hoeven niet opgelost te worden. Let op: essentiële informatie voor navigatie moet wel een digitaal, toegankelijk alternatief hebben. Aangeraden wordt om deze kaarten en karteringsdiensten wel zoveel als mogelijk toegankelijk te maken.

Op pagina <https://www.nunspeet.nl/id/glas> staat een kaart. Het is in deze kaart mogelijk om in en uit te zoomen met een meerpuntsbeweging (door meerdere vingers te gebruiken op een touchscreen). Dit is niet mogelijk met een eenpunts beweging. Dit zou bijvoorbeeld kunnen door een knop te maken voor in- en uitzoomen.

Deze kaart heeft een goed tekstalternatief op de pagina, er staat namelijk vermeld waar de locaties van de glascontainers zijn.

Uitleg van dit success criterium

Alle functionaliteit waar bij de bediening gebruik wordt gemaakt van multipoint- of padgebaseerde bewegingen, kan worden bediend met een enkele aanwijzer zonder een padgebaseerde beweging, tenzij een multipoint- of padgebaseerde beweging essentieel is.

Deze eis is van toepassing op webcontent die acties met de aanwijzer interpreteert (dus dit geldt niet voor acties die vereist zijn om de user agent of hulptechnologie te bedienen).

Succescriterium 2.5.2 (niveau A): Annulering aanwijzer

Voor functionaliteit die kan worden bediend met een enkele aanwijzer, gelden diverse beperkingen in het toewijzen aan functies de functies omlaag, afbreken, en ongedaan maken.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit success criterium

Voor functionaliteit die kan worden bediend met een enkele aanwijzer, geldt ten minste een van de volgende zaken:

- Geen gebeurtenis omlaag
De gebeurtenis omlaag van de aanwijzer wordt niet gebruikt om enig onderdeel van de functie uit te voeren;
- Afbreken of ongedaan maken
De functie wordt voltooid door de gebeurtenis omhoog en er is een

Uitleg van dit success criterium

mechanisme beschikbaar om de functie af te breken voordat deze wordt voltooid of om de functie ongedaan te maken wanneer deze is voltooid;

- Ongedaan maken met gebeurtenis omhoog
Met de gebeurtenis omhoog kan elk resultaat van de voorgaande gebeurtenis omlaag ongedaan worden gemaakt;
- Essentieel
Het voltooien van de functie met de gebeurtenis omlaag is essentieel.

Functies die het indrukken van een toets op het toetsenbord of het numeriek toetsenbord nabootsen, worden als essentieel beschouwd.

Deze eis is van toepassing op webcontent die acties met de aanwijzer interpreteert (dus dit geldt niet voor acties die vereist zijn om de user agent of hulptechnologie te bedienen).

Succescriterium 2.5.3 (niveau A): Label in naam

Een component met een label dat tekst of afbeeldingen van tekst bevat, bevat de naam met de tekst die visueel wordt weergegeven.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op meerdere pagina's staat een zoekmachine met daarin de placeholder tekst 'Waar kunnen wij u mee helpen?'. De toegankelijkheidsnaam van dit invoerveld is 'Zoekopdracht invoeren' (door het title-attribuut in het input element). De toegankelijkheidsnaam is de naam die door software bepaald kan worden. Deze moet de zichtbare tekst bevatten. Gebruikers van spraaksoftware kunnen dan de zichtbare tekst inspreken om dit veld te bedienen.

Dit geldt ook voor de link met daarin het logo van Servicepunt Vrijwilligers Nunspeet op pagina <https://www.vrijwilligerswerkunspeet.nl/>. De alternatieve tekst van de

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

afbeelding is 'Vrijwilligerspunt Nunspeet'. Deze bevat bijna alle zichtbare tekst, maar niet volledig.

Op pagina <https://mijn-melding.nl/nunspeet/melding.php> zijn de labels niet (goed) aan de invoervelden gekoppeld. Hierdoor hebben velden geen naam of een onjuiste naam. De naam moet het zichtbare label bevatten.

Bij het proces om een afspraak te maken (<https://www.nunspeet.nl/afspraak-maken>) staan bij de stap 'Uw gegevens' drie velden onder 'Geboortedatum'. De drie selectievelden voor de dag, maand en jaar hebben geen naam. De naam moet de zichtbare tekst bevatten, dat is in dit geval 'Dag', 'Maand', 'Jaar'. Dit kan door aparte labels aan deze velden te koppelen of door een title-attribuut te gebruiken in de select elementen.

Uitleg van dit succescriterium

Bij componenten van de gebruikersinterface met labels die tekst of afbeeldingen van tekst bevatten, bevat de naam de tekst die visueel wordt weergegeven.

Een best practice is om de naam te laten beginnen met de tekst van het label.

Succescriterium 2.5.4 (niveau A): Bewegingsactivering

Functionaliteit door middel van beweging van een apparaat of gebruiker, kan in principe ook worden bediend met componenten van de gebruikersinterface.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit success criterium

Functionaliteit die kan worden bediend door de beweging van een apparaat of gebruiker, kan ook worden bediend met componenten van de gebruikersinterface. De reactie op de beweging kan worden uitgeschakeld om onbedoelde activering te voorkomen, behalve wanneer:

- Ondersteunde interface
De beweging wordt gebruikt om de functionaliteit te bedienen via een door toegankelijkheid ondersteunde interface;
- Essentieel
De beweging is essentieel voor de functie en wanneer de reactie op de beweging wordt uitgeschakeld, wordt de activiteit ongeldig.

Principe 3: Begrijpelijk

Informatie en de bediening van de gebruikersinterface moeten begrijpelijk zijn.

Richtlijn 3.1: Leesbaar

Maak tekstcontent leesbaar en begrijpelijk.

Succescriterium 3.1.1 (niveau A): Taal van de pagina

De standaard menselijke taal van elke webpagina kan door software bepaald worden.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op de meeste onderzochte pagina's is de standaard taal goed aangegeven. Op pagina <https://www.vrijwilligerswerknunspeet.nl/dezepaginabestaatniet> is er echter geen taal aangegeven in de code. Dit kan door het lang-attribuut toe te voegen aan het html element met de juiste waarde. Op deze pagina is de tekst Engels, dan wordt het lang="en".

Uitleg van dit succescriterium

Geef de belangrijkste taal van pagina's aan, zodat voorleessoftware van blinde bezoekers de informatie op de pagina correct kan voorlezen.

Voor HTML pagina's dient de taal aangegeven te worden met een 'lang' attribuut:
<html lang="nl">

Gebruik op XHTML pagina's zowel het xml:lang als het lang attribuut:
<html xml:lang="nl" lang="nl">

De taalcodes voor veelgebruikte talen: Engels: "en" of "en-US", Duits: "de", Frans: "fr", Fries: "fy". Zie voor overige taalcodes: <http://xml.coverpages.org/iso639a.html>

Succescriterium 3.1.2 (niveau AA): Taal van onderdelen

De menselijke taal van elke passage of zin in de content kan door software bepaald worden, behalve waar het gaat om eigennamen, technische termen, woorden van onbepaalde taal en woorden of zinsdelen die deel zijn gaan uitmaken van het jargon van de onmiddellijk omringende tekst.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Wanneer ergens een andere taal wordt gebruikt dan de basistaal van de pagina (zie succescriterium 3.1.1), dient hiervoor in de code een taalwisseling te worden aangegeven. Dan kan voorleessoftware van blinde bezoekers die informatie op de juiste manier voorlezen. Het gaat bij dit succescriterium om zinsdelen of zinnen. Voor 1 woord hoeft geen taalwisseling aangegeven worden. Als een heel menu een andere taal heeft, dient hiervoor wel een taalwisseling te worden aangegeven.

Voor HTML pagina's dient de taalwisseling aangegeven te worden met een 'lang' attribuut. Bijvoorbeeld:

```
<p>Hieronder volgt de informatie in het Engels:</p>
```

```
<p lang="en">First, there is...</p>
```

Gebruik op XHTML pagina's zowel het xml:lang als het lang attribuut:

```
<p xml:lang="en" lang="en">First, there is...</p>
```

De taalcodes voor veelgebruikte talen: Engels: "en" of "en-US", Duits: "de", Frans: "fr", Fries: "fy".

Richtlijn 3.2: Voorspelbaar

Maak het uiterlijk en de bediening van webpagina's voorspelbaar.

Succescriterium 3.2.1 (niveau A): Bij focus

Als een component de focus krijgt, dan veroorzaakt dat geen contextwijziging.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Zorg ervoor dat geen grote wijzigingen plaatsvinden, wanneer onderdelen van de interface toetsenbord focus krijgen (dus wanneer er nog niet op wordt geklikt). Denk aan bijvoorbeeld links, knoppen en formulier invoervelden.

Succescriterium 3.2.2 (niveau A): Bij input

Verandering van de instelling van een component van de gebruikersinterface veroorzaakt niet automatisch een contextwijziging tenzij de gebruiker geïnformeerd is over het gedrag vóór het gebruik van dit component.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Zorg ervoor dat geen grote wijzigingen plaatsvinden, wanneer iets ingevoerd of veranderd wordt in een formulier invoerveld.

Uitleg van dit success criterium

Voorbeelden van grote wijzigingen: de pagina ververst, er wordt een nieuw venster geopend of de pagina verandert zodanig, dat deze een andere betekenis heeft gekregen.

Succescriterium 3.2.3 (niveau AA): Consistente navigatie

Navigatiemechanismen, die op meerdere webpagina's binnen een verzameling webpagina's herhaald worden, komen elke keer dat ze worden herhaald in dezelfde relatieve volgorde voor, tenzij een verandering wordt geïnitieerd door de gebruiker.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit success criterium

Zorg voor een consistente navigatie: toon menu's, links en zoekvelden die op meerdere pagina's voorkomen altijd op dezelfde plaats.

Succescriterium 3.2.4 (niveau AA): Consistente identificatie

Componenten die dezelfde functionaliteit hebben binnen een verzameling webpagina's worden consistent geïdentificeerd.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit success criterium

Een onderdeel van de interface, dient altijd met dezelfde naam te worden aangeduid. Let er bijvoorbeeld op dat een contactpagina in het menu niet de ene keer 'contact' en de andere keer 'vraag stellen' wordt genoemd.

Richtlijn 3.3: Assistentie bij invoer

Help gebruikers om fouten te vermijden en ze te verbeteren.

Succescriterium 3.3.1 (niveau A): Fout identificatie

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt, dan wordt het onderdeel waar de fout zit geïdentificeerd en de fout wordt tekstueel aan de gebruiker meegedeeld.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

De volgende opmerkingen gaan over het formulier op pagina <https://www.nunspeet.nl/afspraken-maken>.

Bij de stap 'Datum en tijd' kan een tijd worden gekozen. Als dit niet wordt gedaan en er wordt op 'Volgende pagina' geklikt, verschijnt de melding 'Selecteer een tijd'. Dit is geen foutmelding, maar een instructie. Een foutmelding is iets als 'U heeft geen tijd geselecteerd'.

Bij andere stappen in dit proces verschijnen ook meldingen als 'Selecteer een onderwerp' en 'Dit veld is verplicht'. Dit zijn ook instructies, maar bij deze stappen staat boven aan de algemene melding 'Let op: de gemarkeerde velden zijn niet goed ingevuld'. Dit voldoet, omdat het hierdoor duidelijk is dat er iets fout is gegaan.

Bij de stap 'Uw gegevens', is een veld voor een e-mailadres. Als hier een onjuiste waarde wordt ingevuld (bijvoorbeeld 'test'), verschijnt er een melding van de browser. Deze melding voldoet niet, omdat dit een instructie is (Firefox) of omdat de melding maar tijdelijk blijft staan (Chrome). Dit kan worden opgelost door een goede foutmelding onder het veld te plaatsen die blijft staan.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Dit komt ook voor bij de stap 'Onderwerp' als er in het veld 'Aantal personen' een negatief nummer of 0 in wordt gevuld.

De volgende opmerking gaat over het formulier op pagina <https://mijn-melding.nl/nunspeet/melding.php>.

Als er in dit formulier geen waarden worden ingevuld, verschijnt er een venster met meldingen als 'Hoofdcategorie is verplicht'. Dit zijn geen foutmeldingen, maar instructies. Als het venster met meldingen wordt weg geklikt, zijn de foutmeldingen niet meer zichtbaar. Het zou handiger zijn als de meldingen in beeld blijven staan.

Uitleg van dit succescriterium

Zorg voor goed identificerende foutmeldingen, wanneer een formulier niet kan worden verstuurd. Verwijs tekstueel naar het invoerveld dat niet correct is ingevuld. Vermijd woorden als 'dit veld is verkeerd ingevuld'. Voor blinde bezoekers is het namelijk beter om concreet de naam van het veld te noemen.

Zie voor meer informatie ons artikel over formulieren:

www.accessibility.nl/kennisbank/artikelen/toegankelijke-formulieren-in-webrichtlijnen-2

Succescriterium 3.3.2 (niveau A): Labels of instructies

Als de content gebruikersinvoer vereist, dan worden labels of instructies geleverd.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op pagina <https://mijn-melding.nl/nunspeet/melding.php> staan onder '5. Persoonlijke gegevens' invoervelden voor straat, huisnummer en plaats. Dit wordt aangegeven in

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

placeholder tekst in de invoervelden. Placeholder tekst kan een probleem zijn omdat deze niet blijft staan tijdens het typen. Er moet een apart label buiten de velden worden geplaatst.

In het formulier op pagina <https://www.nunspeet.nl/afspraak-maken> zijn velden verplicht om in te vullen. Het hoeft niet, maar het zou goed zijn om dit van te voren te vermelden.

Onderstaande toegankelijkheidsproblemen vallen onder een uitzondering van digitoegankelijk ten aanzien van online kaarten en karteringsdiensten. Het zijn wel problemen, maar hoeven niet opgelost te worden. Let op: essentiële informatie voor navigatie moet wel een digitaal, toegankelijk alternatief hebben. Aangeraden wordt om deze kaarten en karteringsdiensten wel zoveel als mogelijk toegankelijk te maken.

Het invoerveld op de kaart op pagina <https://www.nunspeet.nl/id/glas> heeft placeholder tekst in plaats van een apart label.

Uitleg van dit succescriterium

Bied bij formulier invoervelden duidelijke labels en instructies, zodat het voor alle bezoekers duidelijk is wat ingevuld dient te worden. Instructie dienen zowel voor ziende bezoekers als voor blinde bezoekers te achterhalen zijn.

Zie voor meer informatie ons artikel over formulieren:

www.accessibility.nl/kennisbank/artikelen/toegankelijke-formulieren-in-webrichtlijnen-2

Succescriterium 3.3.3 (niveau AA): Foutsuggestie

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt en suggesties voor verbetering bekend zijn, dan worden de suggesties aan de gebruiker geleverd, tenzij dit de beveiliging of het doel van de content in gevaar zou brengen.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Indien mogelijk is het goed om suggesties te bieden, wanneer een formulier verkeerd is ingevuld. Probeer naast een goed identificerende foutmelding (zie succescriterium 3.3.1), dus ook een suggestie ter verbetering te bieden. Dit mag een algemene suggestie zijn.

Bijvoorbeeld: "controleer of het e-mailadres het volgende formaat heeft: naam@domein.nl".

Een concretere suggestie: een suggestie als: "bedoelde u de plaats 'Leiden'?", als 'Lieden' is ingevoerd. Hoewel dit heel goed is, hoeven suggesties uiteraard niet altijd zo concreet geboden te worden.

Succescriterium 3.3.4 (niveau AA): Foutpreventie (wettelijk, financieel, gegevens)

Voor webpagina's die wettelijke verplichtingen of financiële transacties voor de gebruiker uitvoeren, die, door de gebruiker te beheren gegevens in gegevensopslagplaatsen verwijderen of wijzigen, of die antwoorden van de gebruiker verzenden, geldt ten minste één van de volgende zaken:

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit success criterium

Zorg voor foutpreventie bij formulieren voor wettelijke verplichtingen, financiële transacties, het aanpassen van persoonsgegevens in een database of het doorgeven van testuitslagen. Bied gebruikers bijvoorbeeld voor het uiteindelijke versturen van zo'n formulier de mogelijkheid om de gegevens te controleren en aan te passen.

Principe 4: Robuust

Content moet voldoende robuust zijn om betrouwbaar geïnterpreteerd te kunnen worden door een breed scala van user agents, met inbegrip van hulptechnologieën

Richtlijn 4.1: Compatibel

Maximaliseer compatibiliteit met huidige en toekomstige user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Succescriterium 4.1.1 (niveau A): Parsen

In content die geïmplementeerd is met opmaaktalen hebben elementen volledige begin- en eindtags, zijn elementen genest volgens hun specificatie, bevatten elementen geen dubbele attributen en zijn alle ID's uniek, behalve waar de specificatie deze eigenschappen toelaat.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Pagina <https://www.nunspeet.nl/id/glas> geeft een parser error voor een `</p>` eind tag zonder begin tag. Dit komt voor op regel 53 van de code (na het `iframe` element). Parser errors kunnen problemen veroorzaken met hulpsoftware. Dit is op te lossen door deze `</p>` eind tag hier weg te halen.

Op pagina <https://mijn-melding.nl/nunspeet/melding.php> komen meerdere parser errors voor. Dit wordt veroorzaakt doordat er 'link' elementen worden gebruikt binnen het `head` element. Dit geeft een parser error voor een 'stray end tag head'. Ook is er een parser error dat er een start tag van een `body` element staat, terwijl er al een `body` element is geopend. De validator kan na deze errors niet herstellen, de rest van de code wordt niet meer gecontroleerd. Er kunnen dus meer parser errors voorkomen in de rest van de code van deze pagina.

Uitleg van dit successcriterium

Webpagina's moeten kunnen parsen. Oftewel, de pagina mag geen grammaticale fouten bevatten. Er wordt gecontroleerd op:

- Volledige en correcte begin- en eindtags. Bijvoorbeeld: `<td>tekst</td>`
- Elementen dienen op het juiste niveau (de juiste plaats) weer te worden afgesloten. Een fout voorbeeld: `<ul><li>lijstitem</ul></li>`

In bovenstaande voorbeeld had `</li>` gebruikt moeten worden vóór `</ul>`

- Gebruik geen dubbele attributen. Bijvoorbeeld: `<img title="tekst" title="tekst" />`
- Zorg ervoor dat de waarden van id attributen uniek zijn voor die pagina. Op 1 pagina mag een id-waarde dus slechts 1 keer voorkomen.

We raden aan om pagina's te valideren. Hierbij wordt op meer zaken gecontroleerd dan voor dit successcriterium vereist is. Als een pagina valideert, kan in ieder geval met zekerheid gesteld worden dat de hierboven genoemde problemen niet voorkomen. De officiële W3C validator: validator.w3.org.

Het is ook mogelijk om meerdere webpagina's tegelijkertijd in een keer te valideren. Zie hiervoor: www.htmlhelp.com/tools/validator/batch

Successcriterium 4.1.2 (niveau A): Naam, rol, waarde

Voor alle componenten van de gebruikersinterface (inclusief, maar niet uitsluitend voor formulierelementen, links en door scripts gegenereerde componenten), kunnen de naam (name) en rol (role), door software bepaald worden; toestanden (states), eigenschappen (properties) en waarden (values) die door de gebruiker ingesteld kunnen worden kunnen door software bepaald worden; en kennisgeving van veranderingen in deze items is beschikbaar voor user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op pagina <https://www.nunspeet.nl/bestuur-organisatie/vacatures> staat de video 'Werken bij de gemeente Nunspeet - wervingsfilm'. Deze video staat in een iframe element. Dit iframe element heeft geen naam. Dit kan opgelost worden door een title-attribuut toe te voegen aan het iframe element met daarin een beschrijving van het iframe.

Dit geldt ook voor het iframe element met de kaart op pagina <https://www.nunspeet.nl/id/glas>.

Op pagina <https://www.nunspeet.nl/beslisboom-eigen-boom> staan meerdere radiobuttons met de keuzes 'Ja' en 'Nee'. Deze staan in de code in label elementen. De rol van deze elementen is nu niet juist door software te bepalen, ze werken namelijk als radiobuttons.

Als er in de zoekmachine op pagina <https://www.nunspeet.nl/> een term wordt ingevoerd, verschijnt er een venster met suggesties. Dit venster kan met de muis worden gesloten door op een kruisje rechtsboven te klikken. De rol van dit item kan niet door software bepaald worden, het item staat in een div element. Dit geldt ook voor de knop met de tekst 'Toon alle zoekresultaten'.

Op pagina <https://www.nunspeet.nl/zoeken?q=contact> staan onder de zoekresultaten paginanummers. Het actieve paginanummer heeft een ander uiterlijk. Deze status is niet door software te bepalen. Dit kan bijvoorbeeld opgelost worden door een verborgen tekst toe te voegen.

Deze opmerkingen gaan over het proces om een afspraak te maken (<https://www.nunspeet.nl/afspraak-maken>).

Bij de eerste stap ('Onderwerp') staat de optie 'Nog een onderwerp toevoegen'. Deze staat in een div element, de rol kan niet bepaald worden. Dit geldt ook voor de optie 'Verwijderen' als er een item is toegevoegd.

Bij de tweede stap ('Datum en tijd') staan selectievelden voor de tijd. De data zijn als labels aan de selectievelden voor de tijd gekoppeld, die relatie is zo door software te bepalen, dat is goed. Het selectieveld voor de tijd heeft nu echter geen naam die aangeeft waar dit veld voor is. Dit is op te lossen door bijvoorbeeld een title-attribuut aan het select element toe te voegen met de waarde 'Kies tijd'.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bij de derde stap ('Uw gegevens') staan drie velden onder 'Geboortedatum'. De drie selectievelden voor de dag, maand en jaar hebben geen naam. Dit kan opgelost worden door aparte labels aan deze velden te koppelen of door een title-attribuut te gebruiken in de select elementen.

Op pagina <https://mijn-melding.nl/nunspeet/melding.php> zijn de labels niet (goed) aan de invoervelden gekoppeld. Hierdoor hebben velden geen naam of een onjuiste naam (zie succescriterium 1.3.1).

Onderstaande toegankelijkheidsproblemen vallen onder een uitzondering van digitoegankelijk ten aanzien van online kaarten en karteringsdiensten. Het zijn wel problemen, maar hoeven niet opgelost te worden. Let op: essentiële informatie voor navigatie moet wel een digitaal, toegankelijk alternatief hebben. Aangeraden wordt om deze kaarten en karteringsdiensten wel zoveel als mogelijk toegankelijk te maken.

Het invoerveld op de kaart op pagina <https://www.nunspeet.nl/id/glas> heeft geen naam.

Uitleg van dit succescriterium

Zorg ervoor dat de naam en rol van onderdelen van de interface door software te begrijpen zijn. Zo is bijvoorbeeld bij `<a href="http://www.accessibility.nl">Homepage Accessibility</a>` de rol: link en de naam: 'Homepage Accessibility'. Wanneer echter een afbeelding wordt gebruikt (met JavaScript klikbaar gemaakt) in plaats van een "`<a href=...`", zou de rol niet te achterhalen zijn door software en kan bijvoorbeeld aan blinde bezoekers niet worden voorgelezen dat het hier een link betreft.

Voor formulier invoervelden dienen ook de toestanden, eigenschappen en/of waarden door software bepaald te kunnen worden. Dit kan verkeerd gaan, wanneer JavaScript op een foutieve manier wordt toegepast.

Uitleg van dit success criterium

Meer informatie over het aangeven van de naam, rol, waarde en toestand van HTML elementen: www.w3.org/TR/2012/NOTE-WCAG20-TECHS-20120103/H91

Succescriterium 4.1.3 (niveau AA): Statusberichten

In content kunnen statusberichten door software worden bepaald met behulp van rol of eigenschappen, zodat de berichten aan de gebruiker getoond kunnen worden zonder dat deze de focus krijgen.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op meerdere pagina's staat een zoekmachine. Als er in de zoekmachine wordt getypt, verschijnt er een venster met een aantal zoekresultaten. Daarboven staat een melding als 'Uw zoekopdracht naar contact leverde 80 resultaten op.'. Dit is een statusbericht. Het moet programmatisch bepaald kunnen worden dat dit een statusbericht is, dat is nu niet het geval. Hulpsoftware kan dan overbrengen dat deze nieuwe content op de pagina is verschenen. Dit kan door `role="status"` toe te voegen aan het element met het statusbericht. Dit geldt ook voor de wachtanimatie die getoond wordt in de zoekbalk. Deze animatie heeft ook een tekstalternatief nodig als 'laden' of 'aan het zoeken'. Dit komt op meerdere pagina's voor, zie bijvoorbeeld pagina <https://www.nunspeet.nl/>.

In het proces om een afspraak te maken (<https://www.nunspeet.nl/afspraak-maken>) kunnen foutmeldingen verschijnen. De toetsenbordfocus wordt niet verplaatst, deze blijft op de knop 'Volgende pagina' staan. Deze foutmeldingen moeten opgemaakt worden als statusbericht, dit kan door `role="alert"` te gebruiken. Dit geldt voor meerdere stappen in dit proces.

Uitleg van dit success criterium

In content die is geïmplementeerd met opmaaktalen kunnen statusberichten door software worden bepaald met behulp van rol (role) of eigenschappen (properties), zodat hulptechnologieën de berichten aan de gebruiker kunnen laten zien zonder dat ze de focus krijgen.

Onderzoeksgegevens

Type rapport	WCAG 2 niveau AA
Rapport versie	1.0
Opdrachtgever	Gemeente Nunspeet
Onderzoeksdatum	2 april 2020

Scope van het onderzoek

- Alle pagina's op www.nunspeet.nl (URI-basis)
- Alle pagina's op www.vrijwilligerswerknunspeet.nl (verzoek opdrachtgever, subdomein)
- Niet de pagina's op formulieren.nunspeet.nl (verzoek opdrachtgever)
- Niet de pagina's op <https://iburgerzaken.nunspeet.nl> (verzoek opdrachtgever)
- Niet de DigiD processen (verzoek opdrachtgever)
- Niet de PDF documenten (verzoek opdrachtgever)
- Niet de pagina's op andere (sub)domeinen zoals mijnafvalwijzer.nl, nunspeet.raadsinformatie.nl en dergelijke
- Wel de pagina mijn-melding.nl/nunspeet/melding.php (andere URI, maar proces)

Tussen haken staat de motivering om een gedeelte al dan niet mee te nemen. Zie voor meer informatie, hoofdstuk 2 van de evaluatiemethode.

Evaluatiemethode

Dit onderzoek is uitgevoerd op basis van de [evaluatiemethode](#). Bij deze methode hanteren wij de uitzonderingen zoals beschreven in artikel 1, lid 4 van de [Europese richtlijn voor de toegankelijkheid van overheidswebsites en -apps](#). De uitzonderingen staan beschreven op [DigiToegankelijk](#).

Toegepaste norm

[EN 301 549](#) (PDF, 1,9 Mb). Deze norm bevat integraal [WCAG 2.1](#).

Gebruikte technieken

Er is bij dit onderzoek vanuit gegaan dat alle door W3C uitgebrachte technieken ondersteund zijn door toegankelijkheid en dus gebruikt mogen worden.

Basisniveau van toegankelijkheidsondersteuning

Gangbare webbrowsers en hulpapparatuur.

User Agents

Bij dit onderzoek zijn de volgende webbrowsers en software gebruikt:

- Google Chrome 80
- Mozilla Firefox 73
- Microsoft Edge 44
- Internet Explorer 11

Pagina's in de steekproef van het onderzoek

Aantal pagina's van de steekproef: 21

- <https://www.nunspeet.nl/>
- <https://www.nunspeet.nl/bestuur-organisatie/openingstijden-en-contactgegevens>
- <https://www.nunspeet.nl/zoeken?q=contact>
- <https://www.nunspeet.nl/over-nunspeet>
- <https://www.nunspeet.nl/paspoort-en-identiteitskaart/paspoort>
- <https://www.nunspeet.nl/bestuur-organisatie/vacatures>
- <https://www.nunspeet.nl/evenementenkalender>
- <https://www.nunspeet.nl/afspraak-maken>
- <https://www.nunspeet.nl/nieuws>
- <https://www.nunspeet.nl/nieuws/nieuwsbericht/artikel/inwoner-gemeente-nunspeet-besmet-met-coronavirus>
- <https://www.nunspeet.nl/dezepaginabestaatniet>
- <https://mijn-melding.nl/nunspeet/melding.php>
- <https://www.nunspeet.nl/proclaimer>
- <https://www.nunspeet.nl/id/glas>
- <https://www.nunspeet.nl/beslisboom-eigen-boom>

- <https://www.vrijwilligerswerknunspeet.nl/>
- <https://www.vrijwilligerswerknunspeet.nl/vacature-van-de-week/servicepunt-vrijwilligers-nunspeet/voor-vrijwilligers>
- <https://www.vrijwilligerswerknunspeet.nl/vacature-van-de-week/taalmaatjes>
- <https://www.vrijwilligerswerknunspeet.nl/dezepaginabestaatniet>
- <https://www.nunspeet.nl/parkeren-verkeer-en-vervoer/oplaadpunten-voor-auto-en-fiets>
- <https://www.vrijwilligerswerknunspeet.nl/workshopcarrousel-2020>